

RĪGA – PRĀGA

**DIVU NEATKARĪGU VALSTU GALVAPILSĒTAS
XX GS. 20.–30. GADOS**

Izstādes katalogs

Izstāde „Rīga – Prāga. Divu neatkarīgu valstu galvaspilsētas XX gs. 20.–30. gados” notiek ar Rīgas Domes priekšsēdētāja Andra Bērziņa un Prāgas pilsētas mēra Jana Kasla atbalstu. To veidojuši Latvijas Valsts vēstures arhīva un Prāgas pilsētas arhīva darbinieki.

Arhīvu fondos apzināts bagātīgs avotu klāsts par Rīgas un Prāgas, kā arī Latvijas un Čehoslovākijas sadarbību starpkaru periodā. Veicot dokumentu atlasi, izstādes veidotāju nolūks bija ar vēstures avotu palīdzību raksturot Rīgas un Prāgas daudzpusīgo, draudzīgo attiecību jomas, iepazīstināt plašāku sabiedrību ar šīs attiecības raksturojošiem spilgtākiem un interesantākiem notikumiem XX gs. 20.–30. gados.

Dokumenti pēc satura kārtoti 4 tematiskās grupās:

- Latvijas Republikas un Čehoslovākijas Republikas izveidošanās*
- Rīgas un Prāgas pilsētu pārvaldes iestāžu sadarbība*
- Pilsētu kultūras, izglītības un zinātnes darbinieku sadarbība*
- Latviešu–čehoslovāku biedrība un Čehoslovāku–latviešu biedrība*

Izstādē eksponētas Latvijas Valsts vēstures arhīva un Latvijas Valsts kinofotofonodokumentu arhīva oriģinālmateriālu kopijas, kuras kā Rīgas Domes priekšsēdētāja Andra Bērziņa dāvinājums pēc izstādes slēgšanas nonāks Prāgas pilsētas arhīvā.

*Katalogu sagatavoja Latvijas Valsts vēstures arhīva Lasītavas daļas vadītāja **Gunta Minde** **Georga Jemeljanova** fotoreprodukcijas.*

Latvijas Republikas un Čehoslovākijas Republikas izveidošanās

Starp latviešu un čehu tautām jau pirms Pirmā pasaules kara iedibinājās draudzīgi sakari, kas izrietēja no abu valstu puslīdz vienādā starptautiskā un sociālā stāvokļa. Kara laikā, it īpaši kara beigu cēlienā, Sibīrijā un Tālajos Austrumos pastāvēja brālības saites starp čehu leģionāriem un latviešu karavīriem. Starptautiskās simpātijas atrada jo pilnīgu izpausmi arī starp Latvijas un Čehoslovākijas brīvvalstīm.

Čehoslovākijas Republika un Latvijas Republika izveidojās Pirmā pasaules kara beigās – attiecīgi 1918. gada 28. oktobrī un 1918. gada 18. novembrī. Sasniegt un nosargāt brīvību šīm jaunajām valstīm nozīmēja pārvarēt daudz aizspriedumu un šaubu par mazo tautu dzīvesspēku, par patstāvīgas politikas un saimnieciskas eksistences iespējām.

Diplomātiskie sakari starp Čehoslovākijas Republiku un Latvijas Republiku sāka veidoties 1920. gada rudenī, kad Čehoslovākijā ieradās Latvijas konsuls Eduards Krasts. Nākamā gada pavasarī Rīgā atvēra Čehoslovākijas konsulātu, kuru vadīja Jozefs Koške. 1922. gada 5. janvārī Čehoslovākijas Republika atzina Latviju par suverēnu un neatkarīgu valsti.

Savukārt saimnieciskās attiecības regulēja tirdzniecības līgums, kuru parakstīja Prāgā 1922. gada 7. oktobrī. Čehoslovākija bija pirmā valsts, ar kuru šāds līgums tika noslēgts.

1. Latvijas neatkarības proklamēšanas akts. 1918. gada 18. novembris. Rīga. Autors V. Rīdzenieks. *LVKFFDA, inv. Nr. 614–4.*
2. Izraksts no Tautas Padomes sēdes protokola par Latvijas valsts proklamēšanu. 1918. gada 18. novembris. Rīga. *LVVA, 1307. f., 1. apr., 327. l., 40. lp.*
3. Čehoslovākijas ārlietu ministra nota par Latvijas *de iure* neatkarības atzīšanu. 1922. gada 5. janvāris. Prāga. *LVVA, 2570. f., 3. apr., 1148. l., 111. lp.*
4. Līgums starp Latviešu Pagaidu nacionālo padomi un Čehoslovāku Nacionālās padomes Krievijas nodaļu par latviešu nacionālā karaspēka organizēšanu Sibīrijā. 1918. gada 16. novembris. Omska. *LVVA, 6033. f., 1. apr., 40. l., 17.–19. lp.*
5. Ar Lāčplēša Kara ordeni apbalvotie Čehoslovākijas armijas virsnieki, Latvijas konsuls Čehoslovākijā, Latvijas un Čehoslovākijas armijas pārstāvji. 1924. gads. Prāga. Autors nezināms. *LVKFFDA, inv. Nr. 15203-K-P.*
6. Tirdzniecības līgums starp Latvijas Republiku un Čehoslovākijas Republiku. 1922. gada 7. oktobris. Prāga. *LVVA, 2570. f., 3. apr., 55. l., 7.–13. lp.*
7. Latvijas ģenerālkonsuls (1920–1930) Čehoslovākijā Eduards Krasts. 1924. gada fotouzņēmums. Autors nezināms. Prāga. *LVVA, 2570. f., 14. apr., 2004. l., 17. lp.*
8. Latvijas sūtnis (1930–1933) Čehoslovākijā Kārlis Ducmanis. Fotouzņēmums nav datēts. Stokholma. *LVVA, 2570. f., 14. apr., 1999. l., 20. lp.*
9. Latvijas sūtnis (1933–1939) Čehoslovākijā Mārtiņš Nukša. 1924. gada fotouzņēmums. Autors nezināms. Varšava. *LVVA, 2570. f., 14. apr., 2006. l., 3. lp.*

10. Latvijas Valsts prezidenta A. Kvieša rīkojums par K. Ducmaņa iecelšanu par ārkārtējo sūtņi un pilnvaroto ministru Čehoslovākijā.
Noraksts. 1930. gada 22./29. jūlijs. Rīga. *LVVA*, 2570. f., 14. apr., 351. l., 22. lp.
11. Pirmā Latvijas sūtņa K. Ducmaņa akreditēšanās pie Čehoslovākijas Valsts prezidenta T. G. Masarika.
1930. gada 1. augusts. Prāga. *LVVA*, 2570. f., 14. apr., 1999. l., 26. lp.
12. Latvijas sūtņa Čehoslovākijā K. Ducmaņa raksts Latvijas Valsts prezidentam A. Kviesim par Čehoslovākijas Baltā Lauvas ordeņa I šķiras piešķiršanu.
1932. gada 28. decembris. Prāga. *LVVA*, 1303. f., 1. apr., 10663. l., 400. lp.

Rīgas un Prāgas pilsētu pārvaldes iestāžu sadarbība

Laiks starp abiem pasaules kariem čehu un latviešu tautām izvirzīja jaunus, daudz plašākus uzdevumus. Tas attiecās arī uz pilsētām.

Demokrātiskie principi, kurus pieņēma Latvijas Republika un Čehoslovākijas Republika, nodrošināja visplašāko iedzīvotāju slāņu piedalīšanos pilsētas pārvaldē. Pilsētām tika dota iespēja nesastingt savās robežās. Sākās darbs, lai pilsētu saimniecību piemērotu jaunajiem politiskajiem apstākļiem. Jaunajam politiskajam organismam bija nepieciešama jauna saimnieciska struktūra. Šā uzdevuma pildīšanā abām pilsētām – Prāgai un Rīgai – bija daudz kopīga, tādēļ veidojās cieši profesionāli kontakti Prāgas un Rīgas pašvaldībām. Notika pieredzes apmaiņa pilsētībūvniecības, nodokļu politikas, sociālās apgādības un aizsardzības, skolu politikas u.c. jautājumos.

„Ne tikai Prāgas un Rīgas pagātnē ir daudz kā līdzīga, bet arī tagadnē abas pilsētas stāv līdzīgu uzdevumu priekšā. Mēs šoreiz nākam vērot Jūsu pilsētas lielos sasniegumus visās pašvaldības dzīves nozarēs un no tiem smelties jaunus ierosinājumus un mācīties no Jūsu piedzīvojumiem un atziņām komunālā darbā” (R. Liepiņš, Rīgas pilsētas galva 1937. gadā).

1. Prāgas pilsētas primatora Dr. K. Baksas pateicības raksts Rīgas pilsētas valdei par apsveikumu sakarā ar atkārtotu ievēlēšanu amatā.
1927. gada 5. decembris. Prāga. *LVVA*, 2927. f., 4. apr., 14. l., 65. lp.
2. Latvijas ģenerālkonsulāta Čehoslovākijā vēstule Rīgas pilsētas valdei ar ierosinājumu uzaicināt Prāgas pilsētas delegāciju apmeklēt Rīgu.
1929. gada 5. janvāris. Prāga. *LVVA*, 2927. f., 4. apr., 1165. l., 1. lp.
3. Rīgas pilsētas valdes lēmums par Prāgas pilsētas primatora Dr. K. Baksas uzaicināšanu apmeklēt Rīgu.
1929. gada 9. janvāris. Rīga. *LVVA*, 2927. f., 4. apr., 1165. l., 2. lp.
4. Prāgas pilsētas primatora Dr. K. Baksas vēstule Latvijas ģenerālkonsulam Čehoslovākijā E. Krastam par lēmumu pieņemt Rīgas pilsētas valdes ielūgumu.
Tulkojums. 1929. gada 29. janvāris. Prāga. *LVVA*, 2927. f., 4. apr., 1165. l., 6. lp.
5. Rīgas pilsētas galvas A. Krieviņa vēstule Prāgas pilsētas primatoram Dr. K. Baksam sakarā ar Prāgas pilsētas pašvaldības delegācijas vizīti Rīgā.
Noraksts. 1929. gada 18. maijs. Rīga. *LVVA*, 2927. f., 4. apr., 1165. l., 19. lp.
6. Rīgas pilsētas galva (1928–1931) Ādams Krieviņš.

- 1928.–1930. gada fotouzņēmums. Rīga. Autors M. Lapiņš. *LVKFFDA, inv. Nr. 9086-K-P*.
7. Latvijas ģenerālkonsulāta Čehoslovākijā vēstule Rīgas pilsētas valdei ar čehu preses informāciju par Prāgas pilsētas delegācijas vizīti Rīgā un delegācijas locekļu saraksts. 1929. g. 4. oktobris. Rīga. *LVVA, 2927. f., 4. apr., 1165. l., 72., 73. lp.*
  8. Prāgas pilsētas delegācijas vizītes Rīgā programma. 1929. gada 10.–15. oktobris. *LVVA, 2927. f., 4. apr., 1165. l., 81., 84., 85. lp.*
  9. Rīgas panorāma. 1930. gads. Rīga. Autors R. Johansons. Fotoreprodukcija no pastkartes.
  10. Mazās ģildes ēka Vecrīgā. 30. gadi. Autors nezināms. Fotoreprodukcija no pastkartes.
  11. Skats uz Rīgas pili. 20.–30. gadi. Rīga. Autors nezināms. Fotoreprodukcija no pastkartes.
  12. Skats uz Rīgas rātsnamu. XX. gs. sākums. Rīga. Autors nezināms. Fotoreprodukcija no pastkartes.
  13. Skats uz Melngalvju namu. 20. gadsimta 20.–30. gadi. Rīga. Autors V. Rīdzeniņš. Fotoreprodukcija no pastkartes.
  14. Prāgas pilsētas primatora Dr. K. Baksas pateicības vēstule Rīgas pilsētas galvam Ā. Krieviņam sakarā ar vizīti Rīgā. 1929. gada 17. oktobris. Prāga. *LVVA, 2927. f., 4. apr., 1165. l., 119. lp.*
  15. Triju Zvaigžņu ordeņa lēmums par Prāgas pilsētas primatora Dr. K. Baksas apbalvošanu. 1929. gada 11. oktobris. Rīga. *LVVA, 1303. f., 2. apr., 86. l., 189., 190. lp.*
  16. Rīgas pilsētas valdes preses sekretāra U. Upenieka raksts Latvijas sūtniecības Čehoslovākijā sekretāram Ē. Īgenbergam par Rīgas pilsētas valdes delegācijas vizīti Prāgā 1937. gada novembrī. 1937. gada 23. oktobris. Rīga. *LVVA, 2575. f., 4. apr., 300. l., 20. lp.*
  17. Prāgas pilsētas primatora Dr. P. Zenkla ielūgums Rīgas pilsētas galvam R. Liepiņam apmeklēt Prāgu 1937. gada 11.–13. novembrī. 1937. gada 30. oktobris. Prāga. *LVVA, 2927. f., 3. apr., 99. l., 74. lp.*
  18. Rīgas pilsētas galva (no 1936) Roberts Liepiņš. 1936.–1939. gada fotouzņēmums. Rīga. Autors M. Lapiņš. *LVKFFDA, inv. Nr. 13323–K–P*.
  19. Rīgas pilsētas valdes delegācijas sastāvs. 1937. gads. *LVVA, 2575. f., 4. apr., 300. l., 38., 39. lp.*
  20. Rīgas pilsētas valdes delegācijas vizītes Prāgā programma. 1937. gada 10.–13. novembris. *LVVA, 2575. f., 4. apr., 300. l., 8., 9. lp.*
  21. Rīgas pilsētas valdes delegācija pie Čehoslovākijas Valsts prezidenta Dr. E. Beneša. Čehoslovākijas Valsts prezidents E. Benešs (centrā), Latvijas sūtnis Čehoslovākijā

- M. Nukša (pa kreisi), Rīgas pilsētas galva R. Liepiņš (pa labi), Prāgas pilsētas primators Dr. P. Zenkls (pirmais no labās).
1937. gada 11. novembris. Prāga. Autors nezināms. *LVKFFDA, jaunais fonds bez inv. Nr.*
22. Rīgas pilsētas galvas R. Liepiņa pateicības telegrammas teksts.
1937. gada novembris. *LVVA, 2575. f., 4. apr., 300. l., 14. lp.*
  23. Rīgas pilsētas Finanšu valdes priekšnieka A. Kacena pateicība par Prāgas pilsētas 1930.–1933. gada statistikas krājuma saņemšanu.
1937. gada 31. decembris. Rīga. *LVVA, 2575. f., 4. apr., 284. l., 6. lp.*
  24. Rīgas pilsētas galvas R. Liepiņa raksts Latvijas sūtnim Čehoslovākijā M. Nukšam sakarā ar informācijas saņemšanu par Prāgas pilsētas primatora amata nozīmēm.
Noraksts. 1936. gada 10. septembris. Rīga. *LVVA, 2927. f., 3. apr., 98. l., 11. lp.*
  25. Rīgas pilsētas valdes, Latvijas sūtņa Čehoslovākijā un Prāgas pilsētas valdes sarakste par Prāgas pilsētas pašvaldības darbību.
Rīga. 1937. gada 4. un 12. janvāris. Prāga. *LVVA, 2575. f., 4. apr., 284. l., 27., 29. lp.*
  26. Rīgas pilsētas Tirdzniecības valdes un Prāgas pilsētas valdes sarakste ar Latvijas sūtniecību Čehoslovākijā par gaļas kontroles jautājumu pilsētas tirgū.
1937. gada 19. oktobris, 8. novembris. Prāga. *LVVA, 2575. f., 4. apr., 284. l., 17., 18., 21. lp.*
  27. Latvijas sūtniecības Čehoslovākijā sarakste ar Prāgas pilsētas valdi par informatīvo materiālu saņemšanu.
1937. gada 6. un 22. oktobris. Prāga. *LVVA, 2575. f., 4. apr., 284. l., 11., 13. lp.*
  28. Rīgas pilsētas Finanšu valdes lūgums Latvijas sūtniecībai Prāgā atsūtīt informāciju par Prāgas izprieču nodokļa noteikumiem, likmēm un statistiku.
1936. g. 2. novembris. Rīga. *LVVA, 2575. f., 4. apr., 284. l., 36. lp.*
  29. Rīgas pilsētas valdes raksts Latvijas Ārlietu ministrijai par Rīgas pilsētas valdes būvinspektora F. Gutmaņa komandējumu uz Prāgu u.c. valstu pilsētām sakarā ar dažādu pilsētu būvnoteikumu un to pielietošanas jautājuma izpēti.
1930. gada 9. augusts. Rīga. *LVVA, 2927. f., 1. apr., 466. l., 43. lp.*
  30. Rīgas pilsētas valdes lēmums un sarakste par pilsētas valdes locekļu A. Viča, A. Kacena un E. Laimiņa komandējumiem uz Čehoslovākiju u.c. valstīm, lai iepazītos ar skolu iekārtas, ielu tīrīšanas un tirdzniecības jautājumu risinājumu.
1936. gada 20. un 26. maijs. Rīga. 1937. gada 5. aprīlis. Rīga. *LVVA, 2927. f., 1. apr., 299. l., 84., 91., 113. lp.*
  31. Pavadvēstule un izkopējums no Rīgas pilsētas valdes Revīzijas komisijas priekšsēdētāja ziņojuma par komandējumu Prāgā u.c. sakarā ar pilsētu pašvaldību kontroles iestāžu darbības izpēti.
1938. gada 27. aprīlis. Rīga. *LVVA, 2927. f., 3. apr., 76. l., 1., 4.–6. lp.*
  32. Latvijas konsula Čehoslovākijā E. Krasta raksts Rīgas pilsētas galvas biedram T. Līventālam par Čehoslovākijas dzelzceļnieku delegācijas ierašanos Rīgā 1927. gada 13. jūnijā.
LVVA, 2927. f., 4. apr., 1154. l., 45. lp.

33. Pļaviņu iedzīvotāji sagaida čehoslovāku dzelzceļnieku delegāciju Pļaviņu stacijā. 1927. gads. Pļaviņas. Autors nezināms. *LVKFFDA, inv. Nr. 18400–N*.
34. Prāgas pilsētas primatora Dr. P. Zenkla pateicības raksts Latvijas sūtniecības Čehoslovākijā sekretāram Ē. Īgenbergam par līdzjūtības apliecinājumiem Dr. K. Baksas nāves gadījumā un atsūtītajām publikācijām par Rīgas pilsētas valdes delegācijas vizīti Prāgā. 1938. gada 9. februāris. Prāga. *LVVA, 2575. f., 4. apr., 300. l., 2. lp.*
35. Skats uz Rīgas pili. 1930. gads. Autors nezināms. *LVKFFDA, inv. Nr. 63572–N*.

Pilsētu kultūras, izglītības un zinātnes darbinieku sadarbība

Prāgas un Rīgas pilsētām īpaši rosīga sadarbība veidojās izglītības, zinātnes un mākslas laukā. Latvijas Universitātei jau 20. gadu sākumā radās cieši kontakti ar tradīcijām bagāto Prāgas Kārļa Universitāti. Tika organizēta savstarpēja pasniedzēju apmaiņa, regulāri rīkoti priekšlasījumi humanitārajās un eksaktajās zinātnēs. Pavērās regulāras pasniedzēju zinātnisko komandējumu un studentu prakses iespējas Čehoslovākijā. 1926. gadā Latvijas Universitātē izveidoja čehu valodas lektorātu, bet 1931. gadā Prāgas Kārļa Universitātē – latviešu valodas lektorātu.

20. gadu beigās un 30. gadu sākumā Čehoslovākijas valdība Prāgas Kārļa Universitātē nodibināja stipendiju Latvijas Universitātes studentiem. To izmantoja literāte Marta Grimma-Endzelīne un privātdocents Lotars Šulcs. Latviešu lasītājam un skatītājam radās iespēja iepazīt čehu literatūru – tika tulkoti čehu literatūri oriģināldarbi (J. Hašeks, A. Sova, P. Bezručš u.c.), uz Nacionālās operas un Nacionālā teātra skatuvēm iestudēja čehu autoru darbus.

Draudzības saites vienoja pazīstamo Prāgas vīru kori „Křížkovsky” un ievērojamā latviešu diriģenta T. Reitera vadītā kora dziedātājus. Rīgā un Prāgā tika rīkotas čehu un latviešu mākslas izstādes.

Līdzās zinātnisko iestāžu, mākslas kolektīvu un atsevišķu latviešu un čehu mākslinieku kontaktiem veidojās sadarbība latviešu un čehu jaunatnes, kā arī profesionālo un sabiedrisko organizāciju starpā.

20. gadsimta 20.–30. gados regulāri tika organizētas Latvijas un Čehoslovākijas žurnālistu, ārstu, dzelzceļnieku ekskursijas un pieredzes apmaiņas braucieni. „Latvijas Vanagu” jaunatnes biedrībai izveidojās cieši kontakti ar čehoslovāku organizāciju „Sokoli”.

1. Skats uz Latvijas Universitāti. 20. gadi. Rīga. Autors V. Rīdzenieks. *LVKFFDA, inv. Nr. 72144–N*.
2. Profesora Dr. V. Maldoņa paziņojums Latvijas Universitātes rektoram J. Rubertam par Prāgas Kārļa Universitātes Husa teoloģijas fakultātes piešķirto teoloģijas goda doktora grādu un lūgums piešķirt komandējumu braucienam uz Prāgu. 1924. gada 12. aprīlis. Rīga. *LVVA, 7427. f., 13. apr., 1089. l., 78. lp.*
3. Prāgas Kārļa Universitātes apsveikums Latvijas Universitātei 10 gadu darbības jubilejā. 1929. gada 13. septembris. Prāga. *LVVA, 7427. f., 6. apr., 22. l., 128., 129. lp.*
4. Latvijas Universitātes Filoloģijas un filozofijas fakultātes dekāna F. Baloža paziņojums Latvijas Universitātes rektoram A. Tentelim par svinīgas sēdes rīkošanu 1930. gada 7. aprīlī sakarā ar LU Goda biedra profesora J. Zubatija 75. jubileju.

1930. gada 29. marts. Rīga, *LVVA*, 7427. f., 6. apr., 28. l., 85. lp.
5. Čehoslovākijas Izglītības ministrijas raksts par stipendijas nodibināšanu vienam Latvijas pilsonim Čehoslovākijas universitātēs 1930./31. mācību gadā.
Tulkojums. 1930. gada 11. aprīlis. Prāga. *LVVA*, 7427. f., 6. apr., 132. l., 3.–5. lp.
  6. Prāgas Kārļa Universitātes Filozofijas fakultātes pasniedzēju atsauksme par Latvijas Universitātes Filoloģijas un filozofijas fakultātes absolventes čehu literatūras pētnieces M. Endzelīnes studijām Prāgā.
Noraksts. 1930. gada 5. maijs. Prāga. *LVVA*, 7427. f., 6. apr., 132. l., 22. lp.
  7. Latvijas Universitātes rektora A. Tentēļa paziņojums par Čehoslovākijas valdības stipendijas piešķiršanu 1930./31. mācību gadā M. Endzelīnei.
1930. gada 30. oktobris. Rīga. *LVVA*, 7427. f., 6. apr., 132. l., 25. lp.
  8. M. Endzelīnes ziņojums Latvijas Universitātes Padomei par studiju gaitu un latviešu valodas lektorātu Prāgas Kārļa Universitātē 1930./31. mācību gadā, par Latvijas presē ievietotajām publikācijām par čehu kultūru, literatūru un mākslu.
1931. gada 24. aprīlis. Rīga. *LVVA*, 7427. f., 6. apr., 132. l., 42., 43. lp.
  9. Latvijas Izglītības ministrijas paziņojums par Čehoslovākijas Izglītības ministrijas stipendijas piešķiršanu studijām Prāgas Kārļa Universitātē 1931./32. gadā *cand. jur.* Lotaram Šulcam.
1931. gada 26. jūnijs. Rīga. *LVVA*, 2574. f., 4. apr., 4183. l., 19. lp.
  10. Latvijas Universitātes paziņojums Latvijas Izglītības ministrijai par profesora P. Dāles un privātdocenta P. Jurēviča komandēšanu uz Starptautisko filozofijas kongresu un filozofijas grāmatu izstādi Prāgā.
1934. gada 23. marts. Rīga. *LVVA*, 1632. f., 2. apr., 1101. l., 21. lp.
  11. Profesora Dr. B. Hrozniņa pateicības vēstule Latvijas Universitātei.
1937. gada 14. marts. Prāga. *LVVA*, 7427. f., 6. apr., 32. l., 88. lp.
  12. Čehoslovākijas sūtņa Latvijā J. Līpas raksts Latvijas Universitātes rektoram Dr. J. Auškāpam sakarā ar uzaicinājumu profesoram Dr. F. Balodim lasīt lekcijas Prāgas Kārļa Universitātē.
  13. Čehoslovākijas valsts prezidenta Dr. T. G. Masarika piemiņas vakara programma.
1937. gada 27. oktobrī. Rīga. *LVVA*, 7427. f., 6. apr., 32. l., 613., 614. lpp.
  14. Prāgas Kārļa Universitātes rektora profesora Dr. Fr. Slavika raksts Latvijas sūtniecībai Čehoslovākijā insigniju jautājumā.
1938. gada 7. jūnijs. Prāga. *LVVA*, 2575. f., 4. apr., 306. l., 25. lp.
  15. Čehoslovākijas Lauksaimniecības akadēmijas vēstule Valsts prezidentam K. Ulmanim sakarā ar viņa ievēlēšanu par tās Goda biedru.
1937. gada 20. marts. Prāga. *LVVA*, 2574. f., 4. apr., 6702. l., 1. lp.
  16. Latvijas Valsts arhīva direktora J. Bērziņa atskaite par komandējumu Krievu Ārzemju vēstures arhīvā Prāgā, Varšavā un Viļņā.
1926. gada 25. septembris. Rīga, *LVVA*, 1632. f., 2. apr., 1141. l., 1., 2. lp.

17. A. Upīša komēdijas „Peldētāja Zuzanna” iestudējuma afiša Prāgas teātrī „AKROPOLIS”.
1931. gada 17. novembris. Prāga. *LVVA, 2575. f., 4. apr., 221. l., 146., 147. lp.*
18. Latvijas sūtņa Čehoslovākijā K. Ducmaņa pateicības raksts čehu mākslas kritiķim Dr. E. Sinekam par latviešu teātra mākslas popularizēšanu.
Kopija. 1931. gada 20. novembris. Prāga. *LVVA, 2575. f., 4. apr., 97. l., 77. lpp.*
19. Čehoslovākijas strādnieku fiziskās audzināšanas biedrību savienības vēstule Latvijas ģenerālkonsulam Čehoslovākijā E. Krastam par T. Reitera kora koncerta apmeklējumu Prāgā.
Tulkojums. 1927. gada 8. novembris. Prāga. *LVVA, 2574. f., 4. apr., 2176. l., 7. lp.*
20. Teodora Reitera koris. Centrā – diriģents Teodors Reiters.
1928. gada fotouzņēmums. Rīga. Autors nezināms. *LVKFFDA, inv. Nr. 16985–N.*
21. T. Reitera vēstule Latvijas sūtnim Čehoslovākijā M. Nukšam par kora koncertturneju no 1934. gada 24. maija līdz 4. jūnijam.
1934. gada 22. aprīlis. Rīga. *LVVA, 2575. f., 4. apr., 220. l., 66. lp.*
22. Prāgas kora „Křižkovsky” vadības sarakste ar Latvijas sūtniecību Čehoslovākijā sakarā ar koncertturneju Latvijā.
1937. gada 7. aprīlis. Prāga. 1937. gada 2. maijs. Prāga. *LVVA, 2575. f., 4. apr., 291. l., 26., 34. lp.*
23. Kora „Křižkovsky” Rīgas koncerta programma.
1937. gada maijs. *LVVA, 2575. f., 4. apr., 291. l., 5. lp.*
24. Kora „Křižkovsky” diriģenta profesora O. Hilmera koncertturnejas laikā no Rīgas sūtītā pastkarte Latvijas sūtnim Čehoslovākijā M. Nukšam.
1937. gada 23. maijs. Rīga. *LVVA, 2575. f., 4. apr., 291. l., 1. lp.*
25. Čehoslovāku noneta mūziķu sastāvs.
Nedatēts. *LVVA, 2575. f., 4. apr., 123. l., 85. lp.*
26. Čehoslovākijas ziņu radiotelefoniskās sabiedrības „RADIOJOURNAL” vēstule Latvijas sūtniecībai Čehoslovākijā par latviešu mūziķu O. un V. Stūrestepu koncertu Prāgas radiofonā.
1934. gada 10. janvāris. Prāga. *LVVA, 2575. f., 4. apr., 222. l., 23. lp.*
27. Skats uz Latvijas Nacionālo operu.
1935. gads. Rīga. Autors nezināms. *LVKFFDA, inv. Nr. 68898–N.*
28. Latvijas Nacionālās operas lūgums Latvijas Izglītības ministrijai atļaut režisoram F. Pujmanam iestudēt B. Smetanas operu „Pārdotā līgava”.
1934. gada 25. septembris. Rīga. *LVVA, 1632. f., 2. apr., 1218. l., 174. lp.*
29. Scenogrāfa N. Strunkes dekorācija B. Smetanas operas „Pārdotā līgava” iestudējumam Latvijas Nacionālajā operā.
1934. gads. Rīga. Autors nezināms. *LVKFFDA, inv. Nr. 12205–K–P.*
30. Skats no J. Hašeka romāna „Šveiks” inscenējuma Dailes teātrī.
1928. gads. Rīga. Autors nezināms. *LVKFFDA, inv. Nr. 6953–K–P.*

31. E. Viesture Marišas lomā A. un V. Mrštiku lugas „Mariša” iestudējumā Nacionālajā teātrī.
1936. gads. Rīga. Autors nezināms. *LVKFFDA, inv. Nr. 87101–N.*
32. Triju Zvaigžņu ordeņa domes lēmums par profesora F. Pujmana apbalvošanu.
1934. gada 29. oktobris. Rīga. *LVVA, 1303. f., 2. apr., 86. l., 232.–234. lp.*
33. Latvijas konsulāta Čehoslovākijā konsulārais ziņojums Nr. 15. Ziņojumā informācija par J. Raiņa lugas „Jāzeps un viņa brāļi” iestudēšanu Prāgas teātrī.
1925. gada 21. oktobris. Prāga. *LVVA, 2575. f., 4. apr., 1465. l., 123., 124. lp.*
34. Prāgas Bibliotēku centrālās direkcijas pateicība par latviešu dzejas izlases krājuma saņemšanu.
1931. gada 21. aprīlis. Prāga. *LVVA, 2575. f., 4. apr., 119. l., 163. lp.*
35. Pārskats par čehu valodā tulkotajiem latviešu literātu darbiem un to tulkotājiem.
(1937. gads?) *LVVA, 2575. f., 4. apr., 272. l., 167., 168. lpp.*
36. Plakāts Latvijas mākslas izstādei Prāgā.
1937. gada maijs. *LVVA, 2757. f., 4. apr., 290. l., 213. lp.*
37. Latvijas mākslas izstādēm Prāgā, Vīnē un Budapeštā paredzēto mākslas darbu saraksts.
1937. gada 23. februāris. Rīga. *LVVA, 1632. f., 2. apr., 1129. l., 67.–71. lp.*
38. Čehoslovākijas filmu nedēļas izdevuma „AKTUALITA” raksts Latvijas sūtniecībai Čehoslovākijā par Latvijas mākslas izstādes Prāgā atklāšanas svinībās filmētās hronikas dāvināšanu Latvijai.
1937. gada 11. maijs. Prāga. *LVVA, 2575. f., 4. apr., 290. l., 37. lp.*
39. Čehoslovākijas Zinātņu un mākslas akadēmijas prezidenta Dr. J. M. Ferstera atsauksme par Latvijas mākslas izstādi Prāgā.
1937. gads. Prāga. *LVVA, 2575. f., 4. apr., 290. l., 75. lp.*
40. Latviešu gleznotāju J. Bīnes, A. Artuma, Ā. Skrides, V. Purviša, L. Liberta deklarācijas par atteikšanos no autortiesībām sakarā ar Prāgā izstādē pārdotajām gleznām.
1937. gada 7., 8., 19. jūnijs. Rīga. 1937. gada 11. jūnijs. Parīze. 1937. gada 2. jūlijs. Rīga. *LVVA, 2575. f., 4. apr., 290. l., 243.–248. lp.*
41. Kinokompānijas „Ocean-Film” paziņojums Latvijas sūtnim Čehoslovākijā K. Ducmanim par filmas „Lāčplēsis” demonstrēšanu 1931. gada 6. februārī.
1931. gada 28. janvāris. Prāga. *LVVA, 2575. f., 4. apr., 64. l., 12. lp.*
42. Reklāmas prospekti latviešu mākslas filmas „Lāčplēsis” demonstrēšanai Prāgā.
LVVA, 2575. f., 4. apr., 64. l., 5., 6. lp.
43. Latvijas Izglītības ministrijas raksts Čehoslovākijas sūtniecībai Latvijā un Starptautiskajai bērnu literatūras izstādei Prāgā nosūtīto grāmatu saraksts.
1934. gada 20. februāris. Rīga. *LVVA, 1632. f., 2. apr., 1134. l., 1., 2. lp.*
44. Čehoslovākijas organizācijas „Sokoli” uzaicinājums „Latvijas Vanagu” delegācijai piedalīties X „Sokolu” salidojumā Prāgā 1938. gadā.
1937. gada 16. decembris. Prāga. *LVVA, 4246. f., 1. apr., 410. l., 87. lp.*

45. Ielūgums uz X „Sokolu” salidojumu Prāgā 1938. gada 2.–6. jūlijā.
LVVA, 4246. f., 1. apr., 410. l., 11., 12. lp.
46. „Latvijas Vanagu” biedrības delegātu saraksts X „Sokolu” salidojumam Prāgā.
1938. gada 22. jūnijs. Rīga. *LVVA, 4246. f., 1. apr., 410. l., 23. lp.*
47. „Latvijas Vanagu” biedrības Goda prezidenta ģenerāļa profesora Pētera Sniķera fotouzņēmums.
Nedatēts. *LVVA, 4246. f., 1. apr., 466. l., 120. lp.*
48. Čehoslovākijas organizācijas „Sokoli” prezidenta Dr. Staņislava Bukovska fotouzņēmums.
Nedatēts. *LVVA, 4246. f., 1. apr., 466. l., 152. lp.*

Latviešu–čehoslovāku biedrība un Čehoslovāku–latviešu biedrība

Jau 1925. gada 9. jūnijā Prāgā tika nodibināta Čehoslovāku–latviešu biedrība, kuras priekšsēdētājs bija Čehoslovākijas Zinātņu un mākslas akadēmijas prezidents, ievērojamais čehu valodnieks profesors Dr. Jozefs Zubatijs. Radnieciska biedrība 1925. gadā tika izveidota arī Brno. Latviešu–čehoslovāku biedrība dibināta tā paša gada 20. decembrī Rīgā. Valdes priekšgalā (līdz pat slēgšanai 1940. g.) bija Latvijas Universitātes profesors Dr. Voldemārs Maldonis. Tikai 1932. un 1933. gadā biedrību vadīja Jānis Endzelīns, Latvijas Universitātes profesors.

Latviešu–čehoslovāku biedrībā, tāpat kā radniecīgajā biedrībā Prāgā, darbojās pazīstami sabiedriskie un politiskie darbinieki, ievērojami zinātnieki, mākslinieki un literāti.

Biedrību mērķis – stiprināt draudzības saites starp latviešu un čehu tautām, veicināt sadarbību kultūrā, zinātnē, izglītībā un citās nozarēs, lielu lomu piešķirot regulāram informatīvajam un organizatoriskajam darbam.

1. Latviešu–čehoslovāku biedrības statūti.
1926. gada marts. Rīga. *LVVA, 3724. f., 1. apr., 6364. l., 22., 23. lp.*
2. Latviešu–čehoslovāku biedrības priekšnieka Dr. V. Maldoņa paziņojums Rīgas prefektūrai par biedrības reģistrēšanu un jaunievēlētas valdes sastāvu.
1926. gada 18. maijs. Rīga. *LVVA, 3724. f., 1. apr., 6363. l., 42. lp.*
3. Latviešu–čehoslovāku biedrības paziņojumi Rīgas prefektūrai par biedrības valdes sastāvu.
1930., 1932., 1935., 1939. gads. Rīga. *LVVA, 3724. f., 1. apr., 6364. l., 46., 48., 51., 66. lp.*
4. Čehoslovākijas sūtnis Latvijā Č. Vrabcis (no kreisās) un Latvijas Universitātes profesors Dr. J. Endzelīns (vidū).
1928. gads. Rīga. Autors nezināms. *LVKFFDA, inv. Nr. 14039–P.*
5. Latviešu čehoslovāku biedrības valdes paziņojums par Dr. J. Zubatija ievēlēšanu par biedrības Goda biedru.
Noraksts. 1928. gada 14. septembris. Rīga. *LVVA, 1303. f., 1. apr., 10663. l., 73. lp.*
6. Profesora J. Endzelīna lūgums atļaut nēsāt piešķirto Čehoslovākijas Baltā Lauvas III šķiras ordeni.

1938. gada 16. novembris. Rīga. *LVVA*, 7427. f., 13. apr., 447. l., 173. lp.
7. Triju Zvaigžņu ordeņa domes lēmums par Prāgas Čehoslovāku–latviešu biedrības un Prāgas kora „Křižkovsky” vadītāju un pārstāvju – profesora J. Urbana, Dr. F. Durdika, H. Entnera, K. Šreiera, J. Eliškas, M. Vimetala apbalvošanu.
1933. gada 16. novembris. Rīga. *LVVA*, 1303. f., 2. apr., 86. l., 224., 225. lp.
  8. Triju Zvaigžņu ordeņa domes lēmums par profesora Dr. J. Zubatija apbalvošanu.
1927. gada 15. novembris. Rīga. *LVVA*, 1303. f., 2. apr., 86. l., 81., 82. lp.
  9. Čehoslovāku–latviešu biedrības Prāgā valdes locekļu saraksts.
1931. gada 9. maijs. Prāga. *LVVA*, 2575. f., 4. apr., 95. l., 31. lp.
  10. Latvijas valsts neatkarības 14. gadadienas svinīgā vakara programma.
1932. gada 17. novembris. Prāga. *LVVA*, 2575. f., 4. apr., 221.l., 136., 137. lp.
  11. Čehoslovāku–latviešu biedrības Prāgā priekšsēdētāja J. Urbana pateicība Latvijas sūtniecībai Čehoslovākijā par atbalstu Baltijas valstu grāmatu izstādes rīkošanā.
1933. gada 4. februāris. Prāga. *LVVA*, 2575. f., 4. apr., 198. l., 89. lp.
  12. Čehoslovāku–latviešu biedrības Prāgā ielūgums uz Latvijas valsts neatkarības 15. gadadienai veltīto svinīgo sarīkojumu.
1933. gada 17. novembris. Prāga. *LVVA*, 2575. f., 4. apr., 221. l., 135. lp.
  13. Čehoslovāku–latviešu biedrības Prāgā rīkotā latviešu vakara programma un ielūgums.
1934. gada 16. maijs. Prāga. *LVVA*, 2575. f., 4. apr., 221. l., 118., 119. lp.